

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 490/2025
29.04.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Татјане Вуковић, председника већа, Слободана Велисављевића, Бојане Пауновић, Александра Степановића и Гордане Којић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА (сада ...), због кривичног дела превара у покушају из члана 208. став 1. у вези члана 30. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА (сада ...) - адвоката Марка Пушице, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Горњем Милановцу 1К.бр. 65/22 од 25.11.2024. године и Вишег суда у Чачку Кж1.бр. 18/25 од 29.01.2025. године, у седници већа одржаној дана 29.04.2025. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА (сада ...) - адвоката Марка Пушице, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Горњем Милановцу 1К.бр. 65/22 од 25.11.2024. године и Вишег суда у Чачку Кж1.бр. 18/25 од 29.01.2025. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Горњем Милановцу 1К.бр. 65/22 од 25.11.2024. године окривљени АА (сада ...) оглашен је кривим због извршења кривичног дела превара у покушају из члана 208. став 1. у вези члана 30. КЗ, изречена му је условна осуда и то тако што му је утврђена казна затвора у трајању од 6 месеци и истовремено одређено да се наведена казна неће извршити уколико окривљени у року од 2 године од дана правноснажности пресуде не изврши ново кривично дело и осуђен на новчану казну у износу од 100.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде, а уколико то не учини у остављеном року суд ће исту заменити казном затвора и то тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Према окривљеном је изречена мера безбедности обавезног психијатријског лечења на слободи и одлучено је о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Вишег суда у Чачку Кж1.бр. 18/25 од 29.01.2025. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА (сада ...) и пресуда Основног суда у Горњем Милановцу 1К.бр. 65/22 од 25.11.2024. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости благовремено је поднео бранилац окривљеног АА (сада ...) - адвокат Марко Пушица у смислу члана 485. став 1. тачка 1) Законика о кривичном поступку, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде преиначи и окривљеног ослободи од оптужбе.

Врховни суд је у смислу одредбе члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку (ЗКП) доставио примерак захтева за заштиту законитости Врховном јавном тужиоцу, па је у седници већа коју је одржао без обавештења Врховног јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцене изнетих навода нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости указује да је побијаним пресудама учињена повреда закона из члана 74. ЗКП, на тај начин што је дошло до повреде права на одбрану окривљеног који је као битно смањено урачунљиво лице коме се има изрећи мера безбедности обавезног психијатријског лечења од дана када је примена ове медицинске мере била индикована у овом поступку, био ускраћен за делотворну употребу права на стручну одбрану из члана 74. тачка 7) ЗКП.

Из списка предмета произлази да је против окривљеног због постојања оправдане сумње да је извршио кривично дело превара у покушају из члана 208. став 1. у вези члана 30. КЗ, јавни тужилац Основног јавног тужилаштва у Горњем Милановцу поднео оптужни предлог Кто бр. 48/22 од 26.04.2022. године на основу члана 43. став 2. тачка 5), члана 495. и члана 499. став 1. ЗКП.

Одредбом члана 74. став 1. тачка 7) ЗКП прописано је да ако се против окривљеног води поступак за изрицање мере безбедности обавезног психијатријског лечења, окривљени мора имати браниоца од подношења предлога за изрицање такве мере па до доношења одлуке из члана 526. став 2. и 3. овог законика или до правноснажности решења о изрицању мере безбедности обавезног психијатријског лечења.

Како из списка предмета произлази да против окривљеног није вођен поступак за изрицање мере безбедности обавезног психијатријског лечења, по предлогу за изрицање те мере, већ по оптужном предлогу, односно оптужном акту у скраћеном поступку регулисаном одредбама прописаним у глави X Законика о кривичном поступку, а не у глави XXI (поступци за изрицање мера безбедности), то није било законских разлога за примену одредбе члана 74. став 1. тачка 7) ЗКП, те су супротни наводи изнети у захтеву оцењени као неосновани.

Бранилац окривљеног АА (сада ...) - адвокат Марко Пушица као разлог подношења захтева за заштиту законитости означава и повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, коју образлаже наводима да је у чињеничном опису изреке изричито описано да је окривљени покушао да доведе у заблуду оштећеног лажним

приказивањем чињеница, а што имплицира да је окривљени покушао да изврши само радњу извршења овог кривичног дела, а не и само кривично дело услед чега је критични догађај практично представљао некажњиве припремне радње. Поред изнетог, бранилац наводи да, а имајући у виду статус интернет портала „Купујем-продајем“ као својеврсно уређеног електронског тржишта које доводи у везу продавца са купцима, где се заснивају правни послови из домена грађанског права, настали спор око саобразности наручене и примљене робе може имати искључиво грађанско-правни карактер и водити деликтној грађанско-правној одговорности, али не и кривичној противправности и кривичноправној заштити, због чега критични догађај није ни представљао кривичну ствар.

Изнете наводе захтева Врховни суд оцењује као неосноване, а ово из следећих разлога:

Кривично дело превара из члана 208. став 1. КЗ чини онај ко у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист доведе кога лажним приказивањем или прикривањем чињеница у заблуду или га одржава у заблуди и тиме га наведе да овај на штету своје или туђе имовине нешто учини или не учини.

Одредбом члана 30. став 1. ЗКП прописано је да ко са умишљајем започне извршење кривичног дела, али га не доврши, казниће се за покушај кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора од 5 година или тежа казна, а за покушај другог кривичног дела само када закон изричито прописује кажњавање и за покушај, док је у ставу 2. истог члана прописано да ће се учинилац за покушај казнити казном прописаном за кривично дело, или ублаженом казном.

Из изреке побијане првостепене пресуде произлази да је окривљени у време и на месту ближе описаном у изреци, битно смањено способан да схвати значај свог дела и да управља својим поступцима, а услед психијатријског поремећаја – неорганског душевног обољења, у намери да себи прибави противправну имовинску корист покушао да доведе у заблуду лажним приказивањем чињеница оштећеног ББ и тиме га наведе да на штету своје имовине нешто учини на тај начин што је на сајту „Купујем-продајем“ поставио оглас за продају процесора одређене марке за износ од 8.000,00 динара, те са оштећеним договорио купопродају, након чега је оштећени 16.11.2021. године преузео пошиљку, предао новац достављачу на име откупнине – 8.600,00 динара, након чега је утврдио да се у пакету уместо договореног процесора налази стари процесор друге марке процењене вредности од 200,00 до 1.000,00 динара и један кулер процењене вредности од 400,00 динара, а потом је од стране ЈП „Поште Србије“ стопирана исплата окривљеном по наведеној пошиљци и наложено да новац врати оштећеном, на који начин је покушао да прибави противправну имовинску корист у износу од 8.000,00 динара иако је био свестан свог дела, хтео његово извршење, био свестан његове забрањености.

У конкретном случају, у изреци наведене пресуде, поред субјективних елемената, описани су и објективни елементи потребни за постојање кривичног дела превара у покушају из члана 208. став 1. у вези члана 30. КЗ, јер је окривљени покушао да лажним приказивањем чињеница прибави противправну имовинску корист. Из изреке правноснажне пресуде произлази да је окривљени са умишљајем покушао да

изврши кривично дело и да је у потпуности остварено субјективно биће кривичног дела, односно да је постојао умишљај окривљеног. При томе, његов умишљај обухватио је комплетно кривично дело превара из члана 208. став 1. КЗ и не може представљати припремне радње, од којих се покушај квалитативно разликује. Наиме, сам покушај представља кривично дело, мада непотпуно, док припремање кривичног дела само по себи није кривично дело и не испуњава законски опис неког кривичног дела, односно конкретно припремне радње остају ван бића кривичног дела, а што у конкретном случају није. Поред изнетог окривљени је лажним приказивањем чињеница да продаје једну врсту процесора, оштећеном послао други процесор, чиме га је довео у заблуду и у конкретном случају навео оштећеног да му на штету своје имовине преда износ од 8.000,00 динара, али је дело остало недовршено када је оштећени схватио да у питању није процесор за који је договорена купопродаја, а ЈП „Поште Србије“ стопирала исплату окривљеном по наведеној пошиљци и наложила да новац врати оштећеном.

По налажењу Врховног суда, описане радње, које је окривљени предузео, садрже све субјективне и објективне елементе кривичног дела превара у покушају из члана 208. став 1. у вези члана 30. КЗ, а како су то правилно закључили нижестепени судови, па су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног којима указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, оцењени као неосновани.

Из изнетих разлога, Врховни суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП одлучио као у изреци ове пресуде.

**Записничар – саветник
Ирина Ристић, с.р.**

**Председник већа – судија
Татјана Вуковић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**